

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 21 D. NUTARIMO NR. 447 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO
ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO (TAP-21-1062) (TAIS NR. 21-25521(2))**

2021-09-09 Nr. NV-2156

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: įgyvendinti ES direktyvą dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, sudarant palankesnes sąlygas tarpvalstybiniu lygmeniu keistis informacija apie kelių rinkliavų nesumokėjimo ES atvejus.

3. Dabartinė situacija: šiuo metu nustatyta, kad muitinė, policija ir Lietuvos transporto saugos administracija kontroliuoja, ar kelių naudotojai yra sumokėję kelių naudotojo mokestį.

4. Projekto esmė:

- užtikrinti elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumą ES ir sudaryti sąlygas tarpvalstybiniu lygmeniu keistis transporto priemonių registracijos duomenimis, susijusiais su transporto priemonėmis, už kurias nesumokėtos kelių rinkliavos ir kelių naudotojo mokesčiai, ir jų savininkais arba valdytojais. Detalizuoti atskirų subjektų atliekamas funkcijas, susijusias su ES direktyvos perkėlimu ir įgyvendinimu, suderinant jas su šiuo metu pagal kompetenciją jau atliekamomis funkcijomis;
- pavesti susisiekimo ministrui nustatyti bendruosius elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo ir su tuo susijusius reikalavimus;
- pavesti vidaus reikalų ministrui pakeisti vidaus reikalų ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymą Nr. 1V-1039 „Dėl Keitimosi informacija tarpvalstybiniu lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus tvarkos aprašo patvirtinimo“ (anot rengėjų, minėtas įsakymas reglamentuoja keitimąsi transporto priemonių, jų savininkų ir valdytojų duomenimis ir informacija su kitų ES valstybių narių nacionaliniais kontaktiniais centrais ir pagal analogiją taip pat turi būti taikomas kelių rinkliavos ir kelių naudotojo mokesčio nesumokėjimo atvejais, o Policijos departamentas šiuo metu jau yra paskirtas nacionaliniu kontaktiniu centru keitimuisi transporto priemonių, jų savininkų ir valdytojų duomenimis ir informacija su kitų ES valstybių narių nacionaliniais kontaktiniais centrais) ir jį papildyti nuostatomis dėl keitimosi informacija apie nusižengimus, susijusius su kelių naudotojo mokesčio ir kelių rinkliavos nesumokėjimu, ir išsamių ataskaitų Europos Komisijai pateikimo;
- įpareigoti VI Lietuvos automobilių kelių direkciją vykdyti tam tikras reikalingas funkcijas ir įgyvendinti atitinkamas teises ir pareigas (pvz., kelių rinkliavos rinkėjo, pagrindinio kelių rinkliavos paslaugos teikėjo), susijusias su elektroninės kelių rinkliavos sistemos sąveikumo ir funkcionavimo užtikrinimu, ir pagal kompetenciją priimti tam būtinus sprendimus;
- nustatyti, kad dėl galimų ginčų tarp kelių rinkliavos rinkėjo ir kelių rinkliavos paslaugos teikėjų (dėl jų sutartinių santykių, derybų ir kt.) gali būti tarpininkaujama nustatyta tvarka Vilniaus komercinio arbitražo teisme (taikant alternatyvų teismui būdą);
- taip pat siūloma nustatyti, kad Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinėje sistemoje papildomai būtų tvarkomi duomenys apie asmenis ir transporto priemones (išskyrus dviračius), patvirtinantys teisę patekti pirmumo tvarka į keltą, vadovaujantis Vidaus vandenų transporto kodekso nuostatomis.

5. Derinimas:

- derinta su Vidaus reikalų, Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų ministerijomis, Nacionaliniu akreditacijos biuru, Lietuvos transporto saugos administracija, Muitinės departamentu, Policijos departamentu, VĮ „Regitra“, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija, AB „Smiltynės perkėla“;
- Nacionalinis akreditacijos biuras per nustatytą terminą išvadų nepateikė;
- Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija ir Muitinės departamentas derino be pastabų;
- Vidaus reikalų, Teisingumo ministerijų, Policijos departamento, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos ir AB „Smiltynės perkėla“ pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba buvo atsižvelgta iš dalies, įvertinimas pateikiamas derinimo pažymoje (*be kita ko, Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento nuomone, kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejus, užfiksuotus stacionariaja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, turėtų tirti ne policija, o Lietuvos transporto saugos administracija, taip pat pažymima, kad ES direktyvos įgyvendinimas papildant vidaus reikalų ministro Įsakymą Nr. 1V-1039 nuostatomis dėl keitimosi informacija, susijusia su kelių rinkliavos nesumokėjimu, ir išsamių ataskaitų Europos Komisijai pateikimo neatitiktų teisėkūros sistemiškumo ir aiškumo principų, nes aptariamose ES direktyvos nuostatos į nacionalinę teisę turėtų būti perkeltos susisiekiimo ministro valdymo srities teisės aktais*);

6. Atitiktis Vyriausybės programai: iš dalies atitinka Vyriausybės programos nuostatą „*Parengti ir priimti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimo projektus bei tam reikalingas technines ir organizacines priemones elektroninei kelių naudotojo rinkliavos sistemai, pagrįstai principu „naudotojas / teršėjas moka“, 2023 m. įdiegti*“.

7. Dalykinio vertinimo išvada: Pažymėtina, kad Kelių įstatymo, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai dėl kelių rinkliavos įvedimo priklausomai nuo nuvažiuoto atstumo (vietoj kelių naudotojo mokesčio) įsigalios tik 2023 m. sausio 1 d., tuo tarpu teikiamo nutarimo projekte nurodoma įsigaliojimo data 2021 m. spalio 19 d. Todėl siūlytina tikslinti nutarimo projekto nuostatų, susijusių su kelių rinkliava, įsigaliojimo datą.

Siūlytina klausimą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37070663787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt